

1. ā.nṣ hō.uner ꝥ va:lk sa.in be.ꝥ zē bā.ꝥ
2. mī.ꝥ kamorv.ꝥ iṣ ā.nṣ blōp gaitꝥ || vrant ||
3. te.gꝥ wo.rēX spīꝥ zalainog mō.r miṣ mēsīꝥ - of masī.nv.l
4. gru.bꝥ - of hu.kꝥ isvur vār:k
5. uptat sXꝥ kre.gꝥ zē vō(r)sXimē.ꝥ bro.t
6. timerman et ꝥ splmtēr īn vī.ꝥ
7. sXī.ꝥer sliktē zīn līpm of
8. īn dē.i - ook dat fēbrīk iṣ nīks tē za.in
9. kumīr ki.nt
10. sXē.ꝥ - of tap ū.ms fa:ier glu:zꝥ bir ī.n - glaskē - glaskēs
11. brē.ꝥ ū.ms tvē.i kilo. karzꝥ || laj(d)jē karzꝥ || - karskēs
12. zai.ꝥp miṣ.ꝥer vī:ꝥp drē.i kam vī.n upso.pꝥ || updrū.ꝥkꝥ ||
13. hai dra:īgde mi mitꝥ knabel
14. kēpsīn knē:i za.in
15. vastūv:bꝥt (onbekend) vōrt nait fē.l mē:r vi.ꝥt
16. ḡbē.n bli.t daknait miṣ ē:r mit g ū.m be.n
17. 'ik ept naidv.n ju.ꝥ hō:r
18. vē.l hedum dē.i dūr ā.ꝥ kumt
19. spm - spmōvēp (-bꝥ) - kopstaber
20. p.a.t - mats - pol (= wintermats) - bā.ꝥ - bēna:ut - vā:ide - putstō.ul - he.X - kīkōrt - vīmdēr
21. dē.i kē.ꝥ mō.uk haile vēr:ꝥt īn rēpēn rō:ī.ꝥer || vēXtꝥ ||
22. ksel di kra.l(d)jēs ge.bꝥ
23. e.ꝥelant letꝥ balṣ ol sXē.pꝥp slō.pꝥ
24. hai heṣ aiṣ.ꝥ be.t kre.gꝥ
25. ge.ꝥ mi tvē.i braide stā.ꝥ - braidēr.ꝥ - dē braitstꝥ
26. dat stanḡbe.lt sta:itv.ꝥ nait mē:r
27. dē.i mā.n e.ꝥ le.bꝥt aṣ.ꝥ lu:ṣ up ꝥ zē:rē kop - of ā.ꝥ pī.ms
28. dy:vēl iṣ nait īn he.mēl ble.bꝥ
29. sXō.ulki.nēr hē.ꝥ mit mē.stēr nū. zē. vē:st
30. ike.n tōX nait ko.ꝥ vēr daklūr be.n
31. baistꝥ lazꝥ ger.ꝥ hīmmē.l - of līnzv.ꝥmē.l
32. mv.ktu e.bꝥ stv.l ī.n dē.i be.ꝥp
33. hai kē.nait vār:kꝥ hai het ī.ꝥ kē.l
34. nē. mit kē.gē.ṣ vōrt nait mē:r spō.lt
35. hē. ke.ꝥtī a.l tvē.i kērō.ꝥpꝥ - of kē.ꝥ a.l tvē.i kē:r ā.n di rōu.pꝥ
36. dē.i pēr iṣ nōg nait rī.p zit nōg ꝥ vīde pīṣ īn - o pī.ꝥ be.ꝥ janogur.t
37. zē be.ꝥ vut nū.t la.mt
38. zai eṣum erst yān zīn gē.ṣt ofhalpꝥ
39. hai zē.lt nō:it yēr - of vīt brē.ꝥ
40. zai.ꝥ.ṣ hal.ṣXait yānēr mē:lku:it || hē:ṣt ||
41. mān mō.utsīn vra:u besXar.ꝥ - of vēr zīn vra:u upko.m
42. īn daip svē.ꝥ is gevūr:lek
43. hai hetꝥ dīge prv.t umdadē starḡ is
44. vī mō.utꝥ aīn hal.ṣXa.īṣ e.ꝥ en'ī amēr
45. hē:ṣ e.bꝥ dē.i bē:r uptī.ꝥ
46. ū.ms metslūr isovē.ꝥt ā.ꝥ ꝥ slak
47. zai hē.ꝥ vēt vē.lt yēr:stē - of tvītstē sprī.ꝥ kun
48. bo.mkvē.kēr zel bo.m ē.nṣ
49. dāX - of dō.n erst ru.v.m eṣ dīXt
50. ṣ begante ly.dꝥ vēr kē:rkdainst
51. sprē:i - kīkōrt - vōrspra:īdꝥ - utspra:īdꝥ - verbrei-den onbek. - utbra:īdꝥ - missXadꝥ - ꝥ bra:X (ver-ouderd) - of brotsmē:ꝥ
52. dat mē:nsk - of dat vī.f het hu:rō:fkni.ꝥpꝥ lu.tꝥ
53. zīn vū.dēr - of o:her hedum zō:ṣ ju:r la.ꝥk nū. sXō.ul g ū.n lu.tꝥ
54. kēpmtō:frv.dꝥ um zo. lu.ṣ bitvō.ꝥtēr lā:ns tē gu.n
55. vū.lē vēr:zꝥ zīXt menait fē.l īn dīzē kūntra:ī.ꝥ - of stre.k of umge.bꝥ
56. stā.ꝥ potꝥ be.ꝥ nait fē.l vēr:t
57. brotsXaī.ꝥtēr stā:īṣ bio.bꝥt || hē:ṣt ||
58. īm mē:ṣt ist nōX tē kō:ṣt um tē kutsꝥ
59. dē.i kē:rs gē.ꝥtꝥ hē:ṣt līXt nait
60. hai truk tpe:ṣt ā.m stā:ṣt
61. dō.u kvā.ꝥpī idēr ju:r - of a:le ju:ꝥ nū. mā:ṣt || |kermis ||
62. pū.ꝥtēr zē. dat ū.nṣ laimēr:v vūlvu.kt is
63. dū za:Xs mi vē.l mōr dū zē.ṣ mi nīks
64. svā:ṣkēs ko.ꝥ gau vēr
65. gā:is yāndū:g nait kvurtspō.lꝥ
66. lazꝥ zai o.k ger.ꝥ kē.s || e.tꝥ ||
67. zīn mō.tēr is kē.ꝥt hai zit yā:st
68. tiṣ ꝥ vār:mē dag vē:st ēn tiṣ ꝥ mō:i v:bꝥt
69. dat yē.ꝥ(d)jē - of ju.ꝥkꝥ lo.ꝥt up blo.dē vō.utꝥ
70. zitꝥ sXō:r īn dēi kam - of kruk || ꝥ bā:ṣt ||
71. kvul dat post mi ꝥ braiṣ bro:Xtē
72. kē.ꝥtā:ntā:ṣt - of min hā:ṣt dat mi zē:r
73. ike.nait miṣ dvarṣbu.ꝥ.ṣ - of kō:ṣdēkō.ꝥpꝥ umgu.n
74. nū.t kvūvidri.ꝥkꝥ spā.ꝥ vī tpe:ṣt yēr: nē:īe vū.gꝥ
75. kbe.ꝥ be.j(d)jē kō:zēX vān vō.mārēg o.kal || kō:rs ||
76. zō.n vān kō.nēk heṣ - of iṣ o.k soldv.ṣ vē:st
77. vaistu - of vaiṣ o.kꝥ kubēr vō.ꝥ
79. dē.i rō:zꝥ hē.ꝥ la.ꝥ.ṣ dō:rs
79. klo.ṣēr gūn vō:ṣt - of klāp - of snars yān
80. tkī.nṣ - of tꝥ.ꝥ(d)jē vāṣ dō.t yēr: datse.ꝥ dē.pꝥ kun
81. zīn o.ꝥ lo.pꝥ ēn zīn o.gꝥ trv.ꝥ
82. hō:r laj(d)jē vīXt - of hō:r vīXjē iṣ mitꝥ kē.ꝥfē nū.ṣ bus gu.n um ... (onbek.) tē plākꝥ
83. dꝥ iṣ ꝥ tre. tē lē.ꝥ.ꝥt
84. hai zētē zīn strō.ṣt o.pꝥ
85. mē:nsk zō:Xtꝥ nīksā:ms ā.n gē.ṣt ēn rīkḡdum
86. mūndrṣ hō:r drō:X yān dō:ṣt
87. dē.i vē:X lo.ꝥt krum dat lo.ꝥt um dūr:lāms
88. ikoXtē yēr: laj(d)jē ventꝥ lak trumkō
89. bukram istrkꝥ ī.ꝥ bro.tkō:ṣt || stā.ꝥpꝥ ||
90. zīn lai(d)jē - of vēr:skē vas kō:ṣt mō:r mō:i
91. īn sXār ist nōXt bē:stē
92. ꝥ sXā.ꝥtēr - of ꝥ ju.gēr mō.ut gō.ut ky:ꝥ kē.ꝥ
93. zō.yk min hō.ṣt eṣ up
94. kvā:īṣ nait vūr: kum zō.ykꝥ mō.ut
95. ꝥ kō:lē kē:ṣt iṣ gō.ut fō:ṣt bīr (vroeger basier)
96. kmuṣ o.ꝥ.ṣ.ṣ.ṣ dꝥ.ꝥ.ꝥ.ꝥ um ā.n tē stā:ṣkꝥ
97. kmō.ṣt ē:ṣt yē:īvō.ṣer up aXtēr:dē.l kro.dꝥ
78. mīm brō:īer is mē.yt
99. mē:lkbū:ṣetꝥ grō.t kūntra.in
100. datsupꝥ iṣ dā.ṣnē zyr sty:ṣ umdꝥ mō:r vēr mit yut

101. vi zvlñ dæ.i paʃ iñ y:r vɛ.l dɪXt m.u.kj kɛ.ŋ
 102. dɪ valt nrks up um ǎ:n tɛ ma:rɪkj
 103. hai kumt no:siñ mɛnytelu.t
 104. ini'tu.li bɛ.ŋ vy:rspɛ:iñdɛ ba:rgj
 105. dɛ:rstu dvr tɛ.gj ǎ:n stɔɛŋ
 106. In dɛ:fsi.l hɛmpzɛ ŋ stak ɣǎn bragɔ:fjaXt
 107. muʃ ūns fo.l(d)jɛsain
 108. hai is ɣǎn stat ko.ŋ mitŋ gɔ:iɛ knp ɣol gɛ:lt
 109. dæ.i dɛ:rɪs ɣǎm bɛ.kjho:lt m.v.kt
 110. ŋ tra:udɛ vranu mɔ:ut na:iñ kɛ.ŋ
 111. kɛpi:r grasa:it mɔ:r tvas gǎin gɔ:ut su.t
 112. bra:nɛr zɛ:Xt dat noX tɛ dy:r is um tɛ ba:uŋ
 113. bakj - iʃ bak - du baks - hai bakt - bakt hai - of
 baktɛ - vi bakj - iʃ baktɛ - du baksɛ - hai baktɛ -
 vi bak(t)j - vi hɛm bakt
 114. iʃ bai - du bats - hai bat - vi baiñ - baiñ vi -
 iʃ bo. - kɛp bo.dŋ - bo.dŋ zaio.k
 115. tiʃ ŋ laj(d)jɛkɛ mɔ:r tiʃ ŋ gɔ:iɛ
 116. ikɛ.ŋ hir - of du kɛ:mzi:r a:iɛr kri:gj up ma:rt
 117. hai hɛtsɛ:Xt dade ǎ:m mi dɛŋkj zɛ.l
 118. ŋma:i(d)jɛ zɛ. dade gɛliʃ a:r
 119. dɪ vazŋ vi:f pri:zŋ
 120. unɛr dæ.i ekɛlbo.m lɛ:gj balʃ ɛkɛls
 121. tvutɛr ko.kt so. - tko.kta:l
 122. tho:i is nɔgrɛ.yn - tygras iʃ nɔg mɔ:r nɛʃ ma:it
 123. dat so.uskɛ m.v.kj zɛ mitŋ a:iðɔ:r
 124. daʃ bo.mkɛ zɛ.l dvr naiʃ bɛ.st grɔɛ:iñ - of vazŋ
 vilŋ - of kɛ.ŋ
125. pasto:ret gɔ:iɛ vi.n
 126. ūnɔ:ol hu:ʃ iʃ upbra:nt
 127. mɛ:lk spɔ:yt ko.utɛtju:r ut
 128. kɛstɛr lat - kry:s - kry:zŋ
 129. ku:rsta:rŋ bu:gj dɛ:r unɛr tɣɔ:viXt
 130. ba:iðɛ dytsɛrs kvam n.v. butŋ
 131. zai hɛm hum bunʃ ɛn bla:u slv:gj
 132. fy (stip verouderd) iʃ vaʃ dan - la:f
 133. snɛ:i lɛ:Xt dɪk
 134. tɪʃnaivogaiʃ lɛ.dŋ dakti za.insp
 135. rɛtɛrdam vɔ:rt hailda:l nɛ:iɛ stat - of ŋ haiðɛ nɛ:iɛ
 stat
 136. dɔ.un - iʃ dɔ.ut - du dast - hai dat - vi dɔ.upt - i
 dɔ.upt - zai dɔ.upt - iʃ dɛ.t - du dɛ.st - hai
 dɛ.t - vi dɛ.dŋt - i dɛ.dŋt - zai dɛ.dŋt - dɛ.
 rktat - dɛ. haiʃ mɔ:r - dɛ.dŋ zaiʃ mɔ:r
 137. dɛ.pŋ - dɛ.pkla:i(d)jɛ - dɛ.pfunt - sald.v.tŋ
 138. dɛ:rɪsŋ - hai dɛ:rɪst - hai dɛ:rsta - hai hɛʃ darsŋ
 139. biñ - iʃ bi.n - du bins - hai bint - vi biñ - i biñ -
 zai biñ - bint hai - of binde - bun hai - of bunɛ -
 kɛp buŋ
 140. Lokale Landmaten : banɛr (= 1 Ha) - jaX (= 1/2 Ha) - ŋ rɔ.u (= 1 are) - vroeger zestinvɔ:uts-
 rɔ.udŋ
 141. Lokale Waternamen : tra:i'daip - ɔ:l've:r (een
 kanaal) - uskɛdɛrmv:r - ŋ pri:l (op 't wad) = een
 geul.

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is va:rvm

De inwoners heten va:rvmɛr

Hun bijnaam luidt va:rvmɛr blɔkɪXtɛrs

Aantal inwoners : gem. ± 2400.

Taaltoestand. De gemeente omvat behalve het dorp W. zelf alleen 't gehucht Brede (bre:i). Hollands spreken : als elders op 't Hogeland (boeren), maar bovendien werkt aanwezigheid van H. B. S. te W. Hollands-spreken wat in de hand (aldus zegslieden).

Agrarische gemeente in hoofdzaak, maar conservenfabriek + (veel kleinere) banketfabriek.

Zegslieden. 1. H. Tempel ; in 1881 hier geb. ; V. en M. van hier ; grafdelver.

2. H. Buma ; in 1879 hier geb. ; V. van Winsum, M. van Westernijland ; landarbeider.

3. J. Bakker ; in 1886 te Usquert geb. (sedert 1887 te Warffum) ; V. van hier, M. van Westernijland ; commissionair.